

COLLOREDO-MANSFELDSKÝ PALÁC

Výtvarná tvorba na doma

Doprovodný edukační materiál

k dlouhodobé expozici *Historické interiéry*

v *Colloredo-Mansfeldském paláci*

Galerie hlavního města Prahy

Inspirativní edukační materiál seznamuje s jedním ze sedmi objektů Galerie hlavního města Prahy, kterým je Colloredo-Mansfeldský palác. Jedná se o barokní objekt, který se nachází v blízkosti Karlova mostu na Starém Městě. Unikátní pražský palác byl postaven na románských základech, které jsou datovány do 1. poloviny 13. století. Prošel si bohatým stavebním vývojem a dnes objekt představuje podobu vrcholného baroka s pozdějšími rokokovými úpravami.

Edukační list přináší inspiraci k domácí tvorbě pomocí výtvarného postupu mramorování s navazující podnětnou ukázkou pro uplatnění výsledných dekorovaných papírů za účelem vytvoření jednoduché knižní vazby.

Dlouhodobá expozice *Historické interiéry v Colloredo-Mansfeldském paláci* Galerie hlavního města Prahy

Od roku 2013 byla koncipována dlouhodobá expozice pod názvem *Historické interiéry v Colloredo-Mansfeldském paláci* za účelem obrátit pozornost k uměleckohistorickým a architektonickým kvalitám objektu. Historické interiéry reprezentativního patra paláce označované italským výrazem *piano nobile* jsou umístěné v druhém podlaží. Nejpozoruhodnějším prostorem paláce je taneční sál s nástropní freskou, která nese námět „shromáždění olympských bohů“. Sál předchází úzká chodba nazývaná jako galerie nebo také jako obrazárna, která původně sloužila k vystavení obrazů, soch a k dalším uměleckým sbírkám majitele. Dále z rokokových a novorokokových úprav paláce jsou dochovány hedvábné tapety nebo štuková výzdoba v prostorách galerie nebo v dalších místnostech, které původně sloužily například ke stolním a karetním hrám. Prostory jako jsou obrazárna a taneční sál obsahují také architektonické prvky z umělého mramoru. Jedná se o umělecko-řemeslnou techniku tzv. štukolustro, která se používala v reprezentativních prostorách v období baroka. Inspirační edukační materiál reaguje na prostředí historického interiéru reprezentativního patra Colloredo-Mansfeldského paláce a seznamuje s dekorativní technikou – štukolustro (umělý mramor), která je uplatněna ve výzdobě paláce.

Mramorování

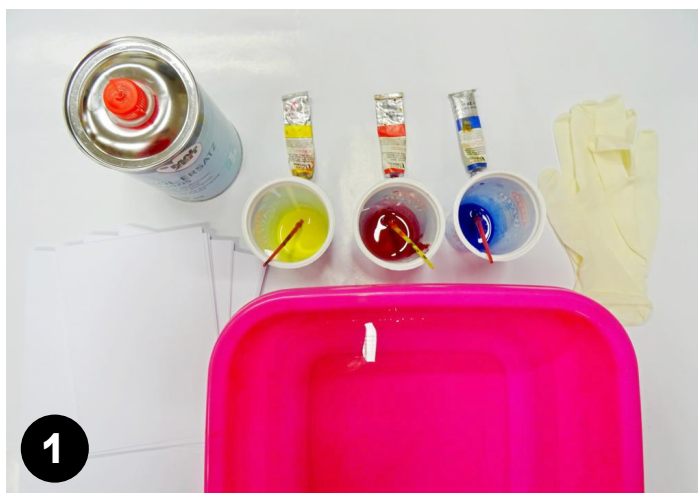

Inspirace: Ukázky intervencí z proběhlých výtvarných dílen GHMP

V historických interiérech Colloreda-Mansfeldského paláce se nacházejí různé barevné kompozice umělého mramoru. Uvedené fotografie reflektují porovnání výtvarné techniky mramorování s vizuální podobou umělecko-řemeslné techniky, která je uplatněna v paláci. Následný výtvarný postup přibližuje, jak si vytvořit pracovní prostředí pro otisky barevných skladeb a vzorů z vodní hladiny. Malování (mramorování) ve vodní lázni jistě přinese nejen originální výsledky, ale také poskytne mnoho zážitků během výtvarné práce při vytváření barevných skvrn, spirál a vlnovek na hladině vody.

Postup výtvarné techniky

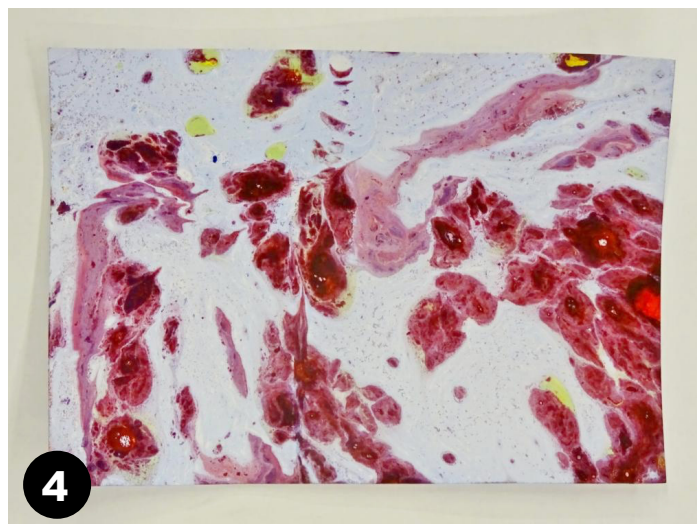
1 Pro výtvarnou práci si připravte větší nádobu s vodou (např. plastová miska), olejové barvy, terpentýn na ředění barev, plastové kelímky, štětce, gumové rukavice a papíry.

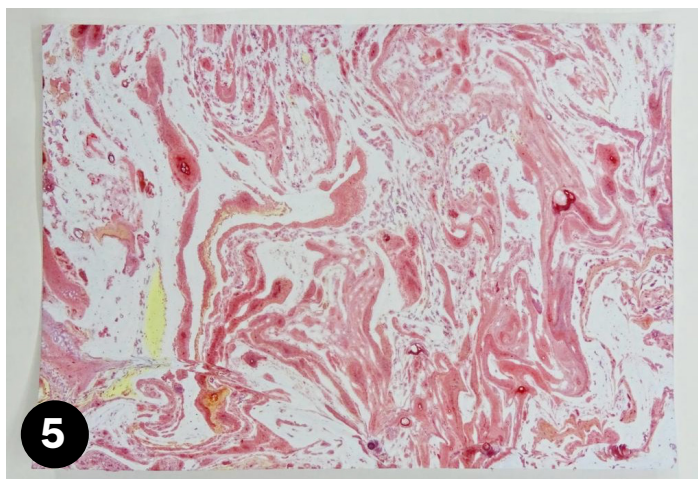
2 Barvu pomocí terpentýnu rozmíchejte např. v plastovém kelímku, aby byla tekutá. Poté ji nakapejte na vodní hladinu. Například pomocí špejle můžete barvu rozvířit.

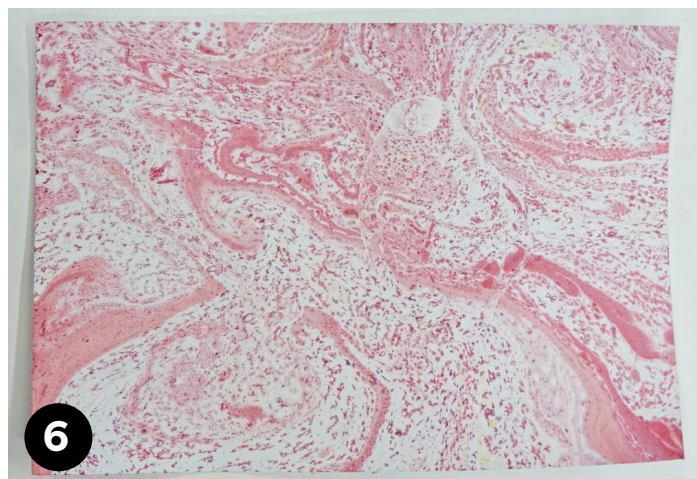
3 Papír položte na vodní hladinu, na které je rozmístěna lazurní barva. Různorodé skvrny nebo motivy žilkování následně přenášejte na podklady papíru.

4 Ukázka výsledného otisku

5 Ukázka výsledného otisku ze stejné hladiny, na které lze pozorovat ubývání barvy.

6 Ukázka třetího otisku ze stejné hladiny, na které lze pozorovat výraznější ubývání barvy.

Tvorba knižní vazby

Inspirace: Ukázka šité knižní vazby

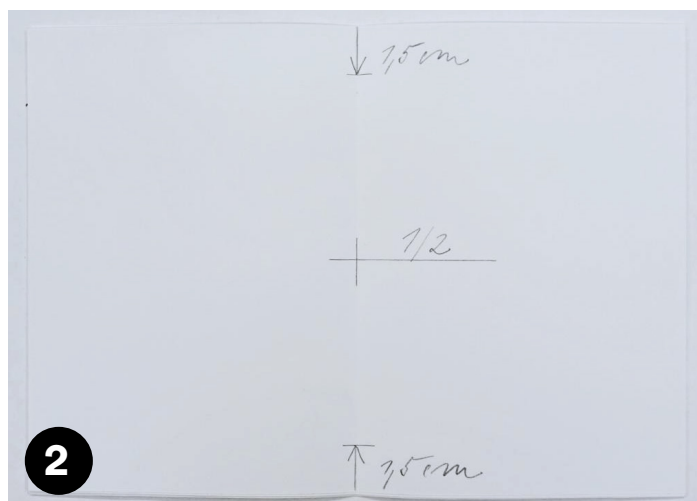
Motivy mramorování jsou úzce spojeny s knižní tvorbou, zejména při uplatnění na vnější obalové straně knižního svazku nebo při zdobení dekoračních papírů. Podle navazujícího výtvarného postupu je možné použít výsledné výtvarné práce jako originální obal pro jednoduchou knižní vazbu. Za domácích podmínek a za pomoci jednoduchých nástrojů si můžete vytvořit šitou knižní vazbu. Uplatněte vlastní fantazii při volbě formátu knižního bloku nebo při výběru vnitřních listů. Výsledný sešit vám může posloužit jako cestovní deník nebo originální a kreativní zápisník.

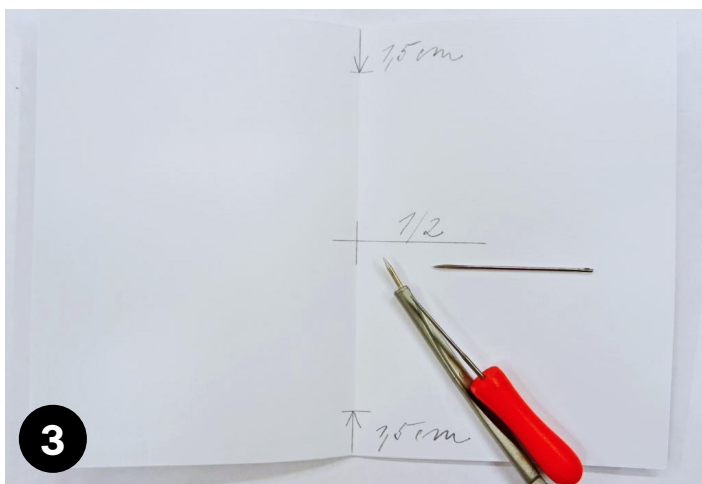
Postup výtvarné techniky

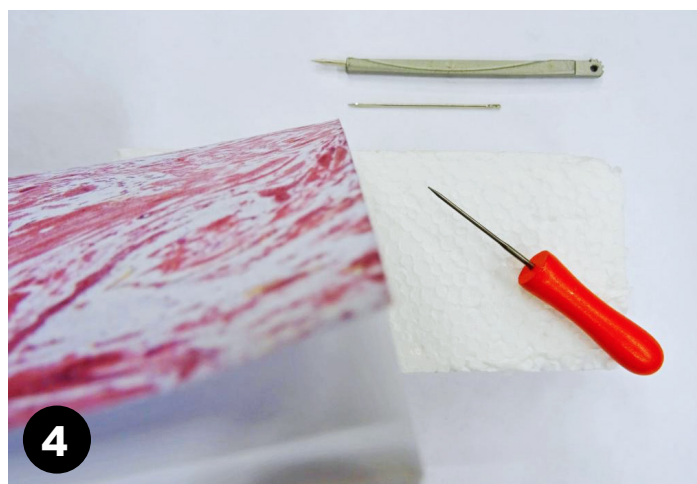
1 Pro výtvarnou práci si připravte výsledný papír s mramorovaným dekorem velikosti A5–A4 a vnitřní papíry (např. jednoduché kancelářské papíry) velikosti A5–A4, které společně přehněte na polovinu. Během výtvarné práce uplatníte: tužku, pravítko, nůžky, jehlu a barevnou bavlnku nebo nit.

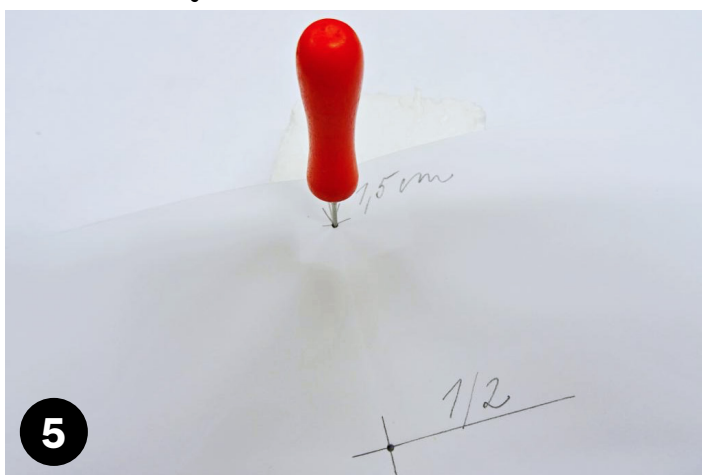
2 Složte na sebe vnitřní papíry a dekorovaný papír. Na vnitřní linii si vyznačte body, do kterých následně vytvoříte otvory.

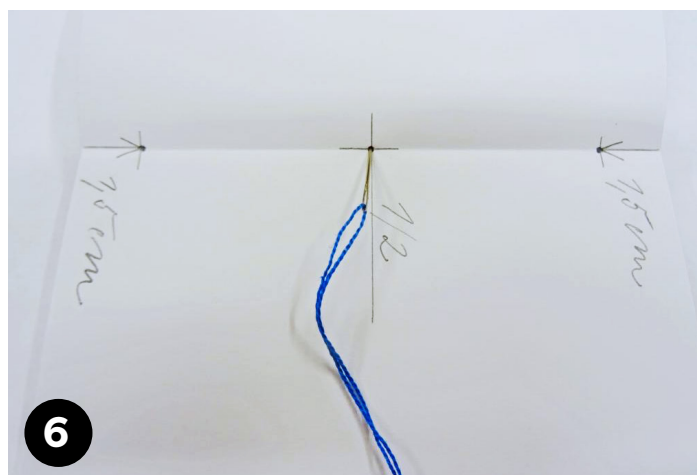
3 Pro vytváření otvorů můžete použít např. tlustou jehlu, hrot od kružítka nebo speciální bodec s ostrým hrotem.

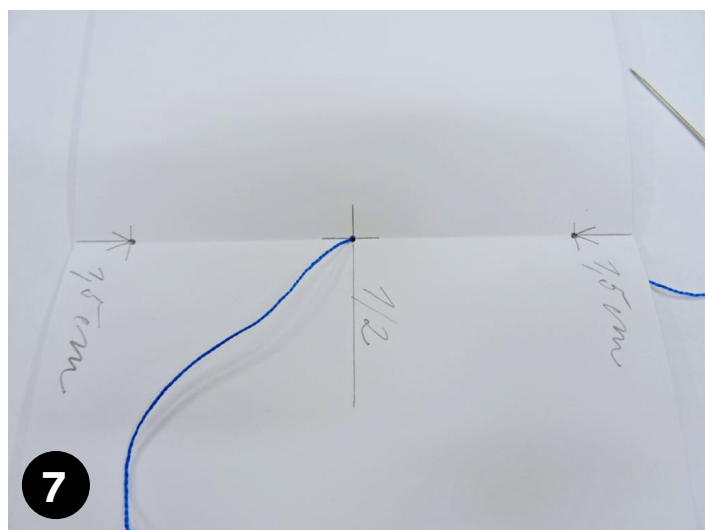
4 Na děrování můžete použít např. polystyrénovou destičku nebo jiný měkký materiál.

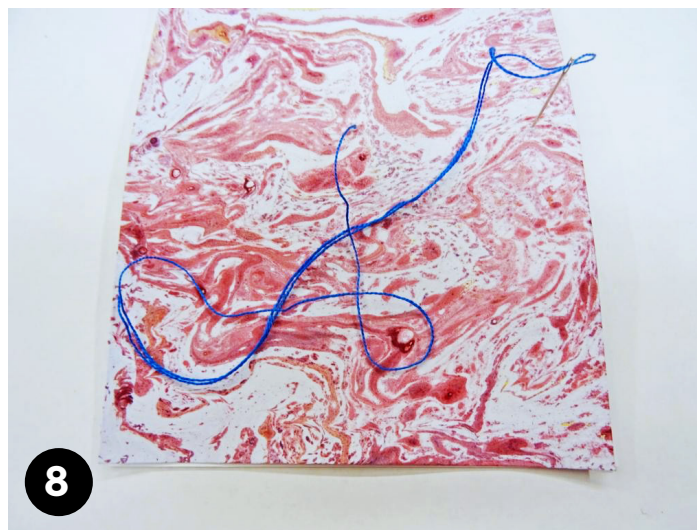
5 Opatrně vytvořte tři díry do všech papírů, které máte poskládané na sobě.

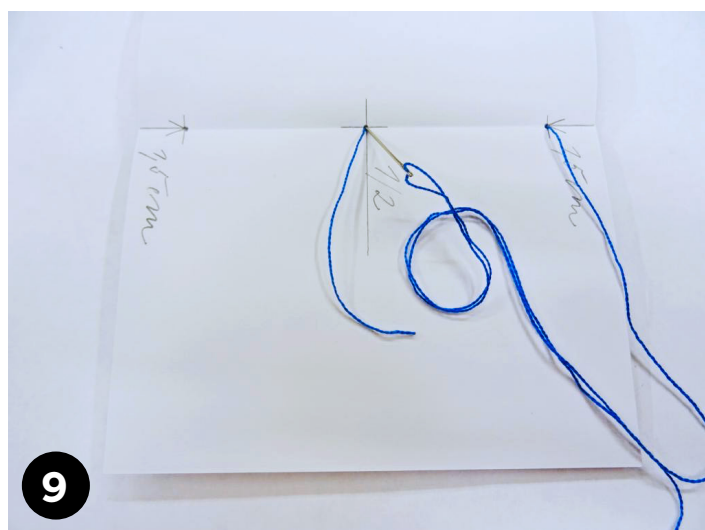
6 Navlečte si barevnou bavlnku do jehly a začněte šít z vnitřní strany do středového otvoru.

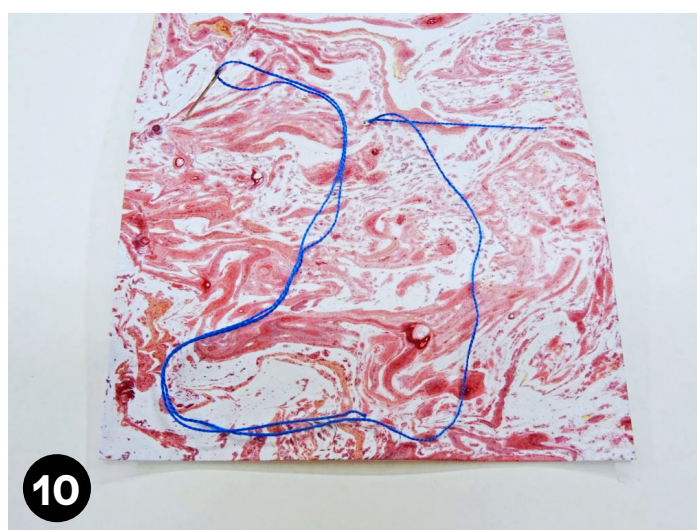
7 Jehlu s bavlnkou protáhněte a ponechejte dostatek konce bavlnky ve vnitřní části knižního bloku.

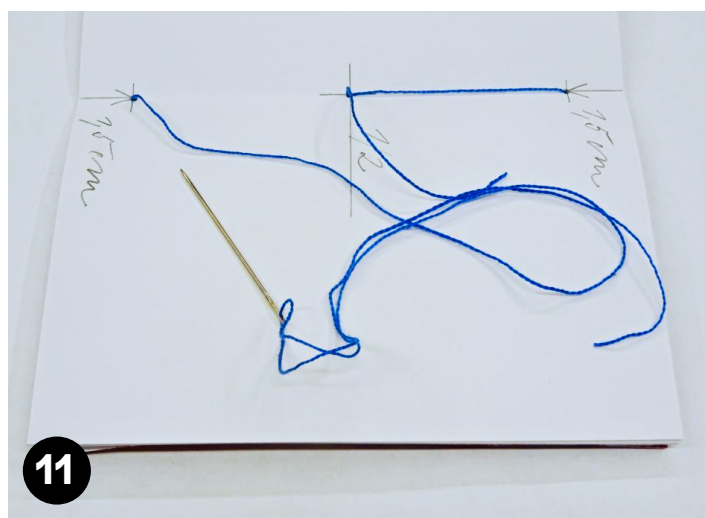
8 Knižní blok otočte a jehlou bavlnku protáhněte druhým otvorem z pravé nebo levé strany.

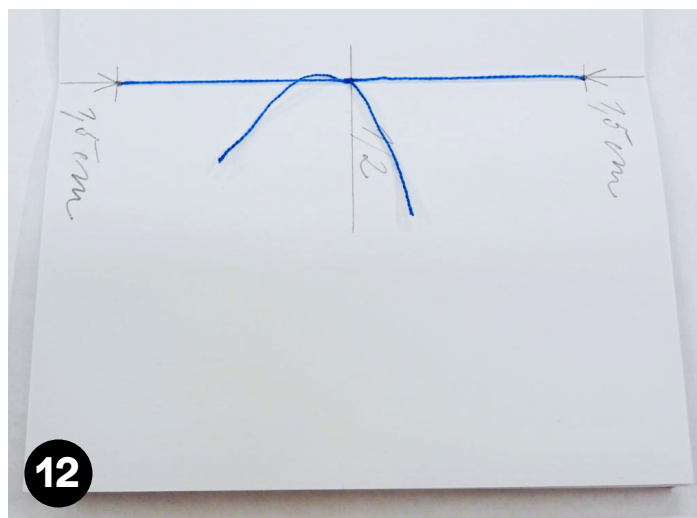
9 Knižní blok opět otočte a jehlou se vraťte do středového bodu.

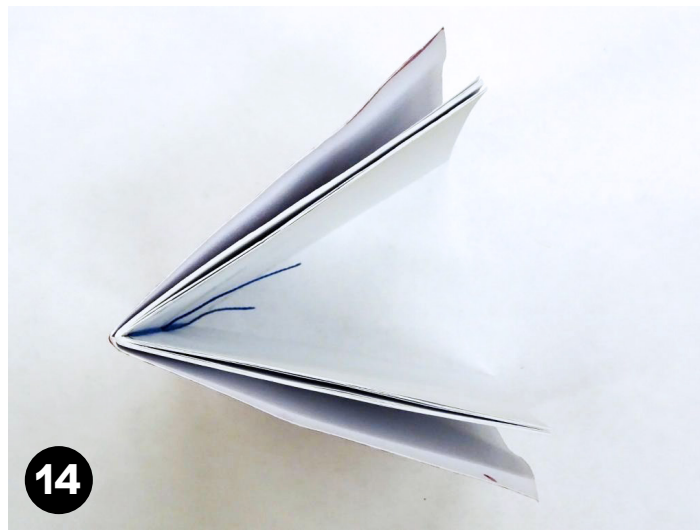
10 Poté jehlu protáhněte do posledního otvoru.

11 Když jste se vrátili zpět do vnitřní strany knižního bloku, můžete vyvléct jehlu.

12 Ze dvou konců bavlnky vytvořte speciální ambulanci uzel (příp. postačí obyčejný uzel).

Pokud máte vnitřní listy delší než je vnější obalová strana výsledného sešitu, můžete pomocí pravítka a řezacího nože hranu knižního bloku seříznout.

Výsledná ukázka sešitého knižního bloku

Slovníček

● Štukolustro

Název umělecko-řemeslné techniky pochází z italského slova stuccolustro – lesklý **štuk**. Jedná se o dekorativní pestrobarevnou sádrovou omítku barvenou ve hmotě, která imituje svým vzhledem mramor. Tato technika má důležité místo v architektuře střední a jižní Evropy. Největšího rozkvětu dosáhla v období kolem roku 1700. Měla mnoho výhod oproti používání pravého mramoru, který se musel dovážet ze vzdálených lokalit. Umělecko-řemeslná technika byla ekonomicky výhodnější a také se mohla použít i v partiích, kam bylo velmi obtížné kamenný materiál dávat (například v záklenkách, konchách nebo nikách).

Pomůcky

- větší nádoba s vodou (např. plastová miska)
- olejové barvy
- terpentýn na ředění barev (bezzápachový terpentýn)
- plastové kelímky
- štětce
- špejle

- gumové rukavice
- papíry A5–A4 (postačí čtvrtka)
- kancelářské papíry A4
- tužka
- pravítko
- nůžky
- barevné bavlnky nebo nitě
- řezací nůž

Jako doprovodný edukační materiál vytvořilo Edukační oddělení GHMP.

Externí edukátorka Eva Pejchalová
eva.pejchalova@ghmp.cz

Galerie hlavního města Prahy
Edukační oddělení

Colloredo-Mansfeldský palác
Karlova 189/2 110 00 Praha 1

Kontakt
Edukační aktivity GHMP
T (+420) 725 811 936, (+420) 606 612 987
E vzdelavani@ghmp.cz, edukace@ghmp.cz

ghmp.cz/edukace